Boerderijnummer	5.3.340
Erfnaam	erve Kluppels-Vinkers
Oudste vermelding	16e eeuw
Huidig adres	Enterbroekweg 14

Historie boerderij

Deze boerderij, heel lang aangeduid met de naam Kluppels of Knuppels, zal omstreeks het midden (?) van de 16e eeuw zijn gesticht. De naam is mogelijk te verklaren uit de functie die de bewoner van dit erve toebedeeld was: hij zal mogelijk tot taak hebben gehad voor de marke periodiek “de kluppel te laten rondgaan” (rondgaan met een op papier gestelde bekendmaking die aan een stok of knuppel was bevestigd).

In 1600 omvatte de boerderij 3½ mudde grond en had men, vreemd voor zo’n niet grote boerderij, al 2 paarden.
Het was een zogenaamd “half erve” dat gedurende de 18e eeuw lang eigendom was van de familie van Coeverden op Wegdam.
In 1667 wordt een Lambert van Rensen uit Oldenzaal eigenaar van een perceel grond geheten Cluppels, gelegen in de buurtschap Elsen, afkomstig van Egbert Werners.
Mogelijk is dit de Egbert Cluppels die in 1642 wordt genoemd in het vuurstedenregister.
1675. Vuurstedenregister. 1 vuurstede.

Uit archief Wegdam:
1740 den 6 april an monsieu Jocobus Schutte betaelt wegens een out rekentien van het jaer 1723 wegens gemaekte glaesen van het Knuppels in Elsen, daer voor betaelt 6 guldens.
1749. De Heer van 't Wegdam eygenaar van het goet gen. Kluppels heeft daarbij langs 't slag een hoek veene gront doen afgraeven dat in grootte bij ooverslag naa 't ooge wat bevonden te sijn een groot dagwerk grasmaeyens dog niet voor eygentlijk groenlant te estimeeren op f 55,-.
In 1749 geeft de Freulin van Coeverden tot Wegdam aan bij publique verkopinge van de onmundige kinderen van de Heere Baron van Coeverden tot Wegdam gekocht te hebben het goed Knuppels voor f 1365,-.
De erven van Coeverden verkochten het in 1773 aan de familie van Broeckhuysen. Deze verkoop werd als volgt aangekondigd:

Verkoopconditien van het erve Knuppels te Elsen, toebehorende aan de erven van Van Coeverden:
De respective eygenaren zijn voornemens op vreydag die wesen sal den 5 November deses jaer 1773 des morgens ten tien uuren binnen Goor ten huyse van Jan Roelof Jalinck in den Denneboom public te doen insetten en veertien dagen daerna zijnde den 19 derselve maand November wederom binnen Goor in den Denneboom bij Jan Roelof Jalinck des morgens om tien uuren finael bij publicque veilinge te verkopen (en wel op sodane conditien als op den dag der insate en op den dag der finale soo hier voren bepaalt sullen worden voorgehouden, egter iemand begerig zijnde deselve eerder te zien kan zig dagelijks vervoegen op den huyse Nijenhuys bij Diepenheim en bij Jan Roelof Jalinck in de Denneboom binnen Goor en mede tot Rijssen bij Derk te Lintelo in den Engel alwaer deselve van nu voortaen dagelijks te zien zijn) o.a. de navolgende ongerede goederen:

Het vrije en aloudiale plaetsien het Knuppels genaemt in de boerschap Elsen Gerigts Kedingen gelegen met desselfs hoge en lage landerijen, houtgewassen, behuysinge (sijnde hierbij een eigen turfveentie) soo als thans door den meyer in pagt gebruykt word sullende de aenwijsinge gedaen worden door den bouman of meyer.

Alle dese voorschreven landereijen en goederen sullen worden verkogt met haere raden en onraden, lusten en lasten, regten en geregtigheden soo als sulks breder bij conditien te zien is sullende dese drie agter eenvolgende sondagen en wel op den 17, 24 en 31 October eerst komende worden gepubliceert en geasligeert.
Den eenen segt den anderen voort.

Familielid Jan Heidentrijck van Coeverden maakt vervolgens bezwaar bij de richter tegen de verkoop van 2 stukken grond, nl een hoekjen veengrond en 2 dagwerk hooiland, liggende bij het Kluppels waarvan hij pretendeert de eigenaar te zijn.

Op 13 september 1777 kocht de pachter Jan Knuppels of Vinkers van de familie van Broekhuysen het erve of plaatsje Knuppels voor 2200 gulden. Jan leende daartoe 2200 gulden van het echtpaar Rotgers-Wesselink (in deze aankoopacte wordt Knuppels ook Lutteke Raa [Klein Rotman] genoemd).

De huisnaam Kluppels veranderde eind 18e eeuw naar Vinkert.

In 1766 kopen Hendrik en Gerritjen Vinkers of Knuppels van Hendrik Assink en vrouw Grietjen Lentfers voor f 250,- een stukke bouland, het Dwars Stukke genaamd, groot 6 schepel gesaay gelegen in den Rotmans Esch met de bepaling dat indien de koper vertrekt, hij verkoper het land dan van hem terug koopt.
In 1798 verkopen Jan Knuppels en Teunisdiena Zenkeldam voor f 195,- aan Derk ter Keurst op Teemker een perceel hooiland, de Leemaate genaamd, groot 1 dagwerk in het Elsener Broek gelegen.

De veestapel bestond in 1811 uit 2 ruinen, een merrieveulen, 20 gesneden rammen, 16 ooien, 3 koeien, 1 vaars en 3 kalveren.

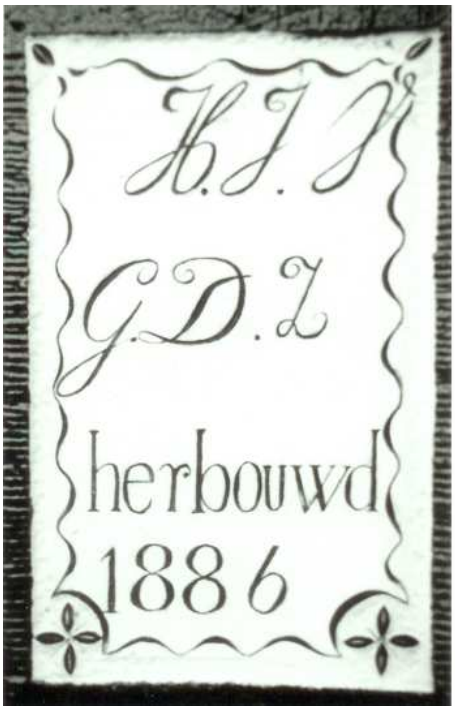

Sluitstenen van herbouw: Hendrik Jan Vinkers en GerritDina Zeendam
Jan Vinkers en Johanna Sprokkereef

De boerderij had in 1830 al de flinke omvang van 10 ha terwijl het gebouw, gezien de huurwaarde, tot de middelgrote in Elsen behoorde.
Bij de verdeling der markegronden kreeg men een wel zeer ruime toedeling van 20 ha. Tegelijkertijd werd er ruim 9 ha aangekocht (o.a. 4½ ha van Jan ter Keurs op 'n Teemker in het Elsenerbroek en 3½ ha van Kotterman op de Borkeld). Midden 19e eeuw bezat men dus al bijna 40 ha grond. Dit was in 1884 uitgebreid tot 56 ha door aankopen van o.a. 7 ha heide in 1874 van de dames Götte en 7½ ha heide en weidegrond in 1883 van Kolhoop in

het Elsenerbroek. Het werd uiteindelijk 66 ha door nog eens 5½ ha heidegrond en in 1894 het boerderijtje (Nieuw) Hendertink (5.3.350) aan de Enterveenweg met 5 ha grond aan te kopen.
Daarna begonnen de verkopen van voornamelijk heidegronden, o.a. 11 ha aan de familie Koedijk in Rijssen. Het boerderijtje Hendertink werd afgebroken en in 1916 vervangen door een nieuwe boerderij in de nabijheid (pand 5.3.356). Deze boerderij ging met 14 ha grond over op naam van dochter Jenneken Hermina die in 1948 trouwde met Gerrit Albert Wessels.
Ten tijde van de ruilverkaveling omvatte de boerderij Vinkert nog ruim 30 ha. De boerderij werd ondertussen een bedrijf met hoofdzakelijk melkvee.

Tot 1886 had de boerderij nog een zogenaamde endskamer. In dat jaar werd deze vervangen door een nieuw dwars voorhuis. De "grote keuken" is nog geheel in oude stijl met o.a. vele tegeltjes ingericht. De sluitsteen in het voorhuis met "HJV GDZ herbouwd 1886" verwijst naar Hendrik Jan Vinkers en GerritDina Zeendam.

Samengeklonterde bakstenen

Midden 19e eeuw exploiteerde men op Vinkert nog een veldoven/steenoven. Deze lag ongeveer ter plaatse waar thans de verharde Enterbroekweg een S-bocht maakt. In een drukke periode liep het stookproces wel eens uit de hand en het baksel kwam dan als een aanéén geklonterde massa uit de oven. Vele jaren later vond men er in de omgeving nog samengeklonterde restanten stenen. Ook nu liggen er nog enkele restanten.

Bewoners:

► De bewoners van de boerderij Cluppels/Kluppels werden vanaf de stichting meestal aangeduid met de naam Kluppels. De vroegst met naam bekende bewoner van dit erf was Lambert Mensinck (*1645), die ook Kluppels werd genoemd en zoon was van Albert Mensinck (5.3.180 Harremensink). Uit de registers blijkt dat hij het veelal niet breed had. Hij trouwde ca. 1680 met Greetien NN. Het paar woonde mogelijk eerst nog op Ooms (5.3.300). Uit dit huwelijk werd in 1682 een dochter Elisabeth (Lijsebeth) Lamberts Mensinck geboren.

► Elisabeth Mensinck (*1682) trouwde omstreeks 1702 met Berent Hendriks Kluppels (†ca. 1708).
Uit dit huwelijk werden 3 kinderen geboren: de tweeling Lambert en Henrik Kluppels (*1704) en Berentien Kluppels (*1707) die jong overleed.
Nadat Berent Hendrik was overleden hertrouwde Elisabeth omstreeks 1709 met Hermen Vinkert (ook Mensink genoemd); er is een mogelijkheid dat deze naam Vinkert was gerelateerd aan de van Vinkert in Herike (Hericke 3.2.160) afkomstige Hendrick Jansen Vijnckers die in 1661 trouwde met Geseken Lutke Rae (5.3.360) en op Ooms woonde.
Na de komst van Hermen werden de nakomelingen meestal Vinkert genoemd.
Elisabeth en Hermen kregen 4 kinderen waarvan de eerste jong overleed. Volwassen werden: Berendine Vinkert (*1711) die in 1737 te Rijssen trouwde met de weduwnaar Jannes Hommers uit Notter, Hendrina Vinkert (*1713) die in 1743 trouwde met Jan Langkamp in Zuna en Garritjen Vinkert (*ca. 1716) die de opvolgster werd.

Hendrik Jan Vinkers en Gerritdina Zeendam

► Opvolgster Garritjen Vinkert (*ca. 1716) trouwde in 1745 met de uit Notter afkomstige Hendrick Mensink (hij werd zo genoemd omdat hij *scheper* (schaapherder) was op Mensink).
Uit dit huwelijk werden 6 kinderen geboren De eerste twee hiervan overleden jong. De andere kinderen waren: Hermen Vinkers (*1748) die overigens eveneens jong overleed, Jan Vinkers (1749-1815) die het boerenbedrijf voortzette, Harmen Vinkers (1751-1817) die in 1800 te Diepenheim trouwde met de weduwe Jenneken Tjoonk (1767-1811, geboren op Tjoonk 5.2.170), Marten Vinkers (1753-1830) die blijkbaar in Notter diende en in 1785 trouwde met Willemine Hendrikzen We(e)ijers uit die buurt en Lucas Vinkers (1760-1832) die in 1799 te Rijssen huwde met Gerritjen Hendriks Spenkelink.

Jan Hendrik Vinkers en Hermina Morsink

► Jan Vinkers (1749-1815) trouwde in 1778 met Teunisdina Senkeldam (1755-1836), dochter van Berend Senkeldam uit Kerspel Goor.
Uit dit huwelijk werden 8 kinderen geboren: Berend Hendrik (*1779), Hendrik (*1780) die behalve Vinkers nog Knuppels werd genoemd en de opvolger zou worden, Berendina (1782-1857) die in 1819 huwde met Jan Hendrik Hofmeijer op Matena in Herike (Hericke 3.1.295), Gerrit (1784-1857) die ongehuwd bleef en bij zijn zuster op Matena woonde, Anna (1786-1860) die in 1822 trouwde met boerwerker Jannes Goossen in Rijssen, Jan Hendrik (1789-1843) die ook ongehuwd bleef en eveneneens bij zijn zuster op Matena woonde, Mannes (1793-1854) die in 1819 trouwde met de Rijssense Janna Nijsink/Niesink en in het Elsenerbroek de boerderij Peddemors (5.4.040) stichtte en Fenne (1796-1863) die in 1818 trouwde met de schipper Willem Evers in Enter nadat zij in januari van dat jaar in haar geboortehuis dochter Gerritdine had gekregen.

► Hendrik Vinkers (1780-1838) zette het boerenbedrijf Vinkers voort. Hij trouwde in 1811 in Markelo met Geesken Spenkelink (1782-1844), geboren in Oele en dochter van Harmen Spenkelink te Delden.
Hendrik en Geesken kregen 6 kinderen waarvan de 2 jongsten zeer jong overleden. Volwassen werden: Jan (*1813) die de opvolger werd, Hermina (1815-1880) die in 1839 te Wierden trouwde met Hendrikus Plas en zich in Rijssen vestigde, Dina (1818-1868) die in 1852 te Goor de wever Gerrit Jan Bosman huwde en Janna (1821-1858) die in 1846 trouwde met Albert Jan Leetink op Koarjan (5.4.180).

► Opvolger Jan Vinkers (1813-1883) was naast landbouwer tevens steenbakker. Hij trouwde in 1836 met Johanna Sprokkereef (1814-1845) van Woolters (5.2.470).
Uit dit huwelijk werden 6 kinderen geboren, waarvan één levenloos en drie die op jonge tot zeer jonge leeftijd stierven. Zoon Hendrik Jan (*1837) zou uiteindelijk de opvolger worden. Zoon Hermannus (1845-1899) bleef ongehuwd. Moeder Johanna Sprokkereef overleed kort na de geboorte van Hermannus. De broers Hendrik Jan en Hermannus waren o.a. knecht op erve Harrewes in Kerspel Goor.

► Na het overlijden van Johanna Sprokkereef bleef Jan Vinkers met 2 jonge kinderen over. Omstreeks 1846 kreeg hij hulp van de familie Jan Wes en diens vader Arend Wes (ook West genoemd) uit Ambt Delden. Jan Wes, geboren in 1809 in Ambt Delden, was in 1837 getrouwd met Willemina Willems (1812-1860) uit Kerspel Goor. Zij brachten 5 kinderen mee naar Vinkert: Hermina (*1838) die in 1865 huwde met Arend Jan Wes uit Goor, Arend Jan (*1839), Janna (*1841), Hendrika (*1842) en Geertrui (*1844).
Vader Arend Wes (1777-1851) bracht ook nog zijn zoon Jan Hendrik Wes (1813-1869) en dochter Berendina Wes (1824-1854), die moederloos waren, mee naar Elsen. Deze laatste trouwde in 1852 met Gerrit Jan Hendertink op Nieuw Hendertink (5.3.350).
Jan Wes en Willemina Willems kregen in Elsen op Vinkert nog 5 kinderen: Gerritdina (1848-1854) die jong overleed, Egberdina (1849-1929), Jan Willem (1851-1927), Gerrit Hendrik die in 1854 een jaar na zijn geboorte overleed en weer een Gerritdina (1855-1922).

01-02-1899
Als een bijzonderheid kan worden vermeld, dat van 13 ganzedooiers, door Vinkers in Elsen even voor het uitkomen der kuikens geopend, er één, drie en twee, twee dooiers bleken te bevatten.
In deze drie eieren waren namelijk net zoveel kuikens aan elkaar gegroeid.

► Uiteindelijke opvolger Hendrik Jan Vinkers (1837-1907) trouwde in 1863 met Gerridiena Zeendam (1840-1885), dochter van Berend Zeendam uit Enter.
Hendrik Jan en Gerridiena kregen 9 kinderen waarvan er twee op 4-jarige leeftijd zijn overleden. Volwassen werden: Johanna (1864-1896) die in 1889 te Wierden trouwde met Jan Langenhof, Berend Jan (1867-1893) die ongehuwd op 25-jarige leeftijd overleed, Jenneken (1869-1943) die in 1893 te Wierden huwde met Arend Jan Mokkelenkate, Jan Hendrik (*1871) die het boerenbedrijf zou voortzetten, Albert Jan (1877-1960) die in 1904 trouwde met Johanna Zendman en daarmee boer werd op Eeftink (5.2.500), Hermina (1882-1950) die in 1905 trouwde met Harmen Berendsen op Wissink (Hericke 3.2.080) en Gerrit Jan (1885-1972) die in 1906 trouwde met Hendrika, de zuster van Johanna Zendman van Eeftink, toen nog in Rectum woonde en vanaf 1912 op de Schoolte (Hericke 3.2.190) ging boeren.

► De opvolger op Vinkert Jan Hendrik Vinkers (1871-1939) trouwde in 1898 met Hermina Morsink (1875-1964), dochter van Jan Morsink uit Ypelo.
Ook uit dit huwelijk werden 9 kinderen geboren. Eén ervan overleed kort na de geboorte. De andere kinderen waren: Gerritdina Johanna Hermina (1899-1931), Hendrik Jan (1901-1918), Johanna Berendina (1902-1986) die in 1930 te Wierden trouwde met Marten Smeijers en naar Zuna vertrok, Jan (1903-1933) die in 1928 Fenneken Morsink huwde en naar het Enterbroek verhuisde, Berend Jan (1906-1976) die in 1930 trouwde met Gerritdina Egberdina Lohuis en in Notter ging boeren, Hendrik (*1910) die het boerenbedrijf voortzette, Janna Hendrika (1913-2003) die in 1935 trouwde met Arent Jan Mensink uit Zuna en in Westerhaar is overleden en Jenneken Hermina (1917-1984) die in 1948 trouwde met Gerrit Albert Wessels van Baargman (5.2.441) en nabij het afgebroken (Nieuw) Hendertink op de in familiebezit zijnde nieuwgebouwde boerderij (het latere “BaargmansGet” 5.3.356) ging wonen.

Hendrik Vinkers (*1910) en Tonia Gerritdina Johanna Wevers (*1911) met hun kinderen Hendrik Jan (*1946), Jan Hendrik (*1937), Hermina Gerritdina (*1943), Gerrit Jan (*1940), Jan (*1948) en Geertruida Johanna (*1952)

► Hendrik Vinkers (1910-1995), die enige tijd raadslid in Markelo was, trouwde in 1934 met Tonia Gerritdina Johanna (Dina) Wevers (1911-2001) van Roos (5.2.160).
Zij kregen 6 kinderen: Jan Hendrik (*1937) die de opvolger werd, Gerrit Jan (Gerrit,*1940) die in 1965 trouwde met Johanna Gerritdina Mensink uit Wierden en in Rijssen ging wonen, Hermina Gerritdina (Mina,1943-2012) die in 1967 trouwde met Hendrik Jan Nijland uit Rijssen en naast Rijssen in diverse plaatsen heeft gewoond, Hendrik Jan (*1946) die in 1972 huwde met Hendrika Johanna van de Riet uit Wierden en na een scheiding naar Malden (Gld.) verhuisde, Jan (*1948) die in 1970 trouwde met Aaltje Janna Gerritje (Alie) van der Kolk uit Borne en in Wierden woont en Geertruida Johanna (Truida, *1952) die in 1970 trouwde met Dirk Jan Baan en in Rijssen ging wonen.

► Opvolger Jan Hendrik Vinkers (1937-2009) trouwde in 1960 te Wierden met Jenneken (Jennie) Bloemendal (*1938) uit Hoge Hexel. Jan Hendrik en Jennie kregen 3 kinderen: Hendrik Vinkers (Henk, *1960) die het bedrijf zou voortzetten, Hendrika Frederika (Ria, *1964) die in 1983 trouwde met Marinus Deurnink uit Rijssen en na een scheiding nog steeds in Rijssen woont en Gerritdina Johanna (Ina, *1969) die in 1994 trouwde met Wim Nooteboom uit Notter en eveneens in Rijssen verblijft.

► Henk Vinkers (*1960) trouwde in 1984 te Nijverdal met Hendrika Laura Hammers (Laura, *1962). Zij kregen de zoon Gerrit Jan Hendrik (Henri, *1985).

*Ingekort interview met het Markelose raadslid Hendrik Vinkers (*1910) van januari 1966.*

Hendrik Vinkers (*1910) en Tonia Gerritdina Johanna Wevers (*1911)

Vijftien schilderachtige, eeuwenoude boerderijen met wijde golvende essen en groepen krachtige eikenbomen maken de buurtschap Elsen bij de Enterbroekweg fotogeniek. En deze oase van trotse rust trad hij me op zijn erf, tussen de rietgedekte gebouwen van zijn bedrijf, tegemoet: Hendrik Vinkers, christelijk-historisch raadslid van de gemeente Markelo. Binnen hangt de sfeer van de achttiende eeuw. Midden in de bruingetinte woonkeuken met zijn kraakschone plavuizen snort de kachel, van waaruit de zwarte pijp met een knik in de muur verdwijnt. Op een van de rietmatten stoeltjes rondom aaneengeschaard neem ik plaats, vlakbij het kleine raam. Boer Vinkers houdt er de platte pet bij op en de klompen bij aan. "Dit bedrijf", zegt hij, " is oud, eeuwenoud". De familie Vinkers zit er al vanaf ongeveer 1700, maar de eigenlijke boerderij is nog veel ouder. Hij kleppert voor me uit, de stal door waar de koeien loom kauwend naar me kijken. De sterke geur van de dieren dringt door tot in de keuken en kamer. Door een hal waar de telefoon hangt komen we dan in de beroemde kamer van enige duizenden tegeltjes. Ja, enige duizenden tegels vanaf de lambrizering tot de balken zoldering vormen de muren, de vloer bestaat uit grote vierkante plavuizen. Deze kamer was van oudsher keuken, vertelt Vinkers me, we willen het zo houden. Dat zijn oude dingen, familiebezit. We hebben nog tuigkisten, kabinetten, tinnen voorwerpen. Daar hangt nog een middeleeuwse voorlader aan de muur. Ik verkoop ze niet. Die dingen horen bij de boerderij en daar moeten ze blijven.
Hendrik Vinkers is van huis uit christelijk-historisch. Hij leeft consequent volgens het principe dat de Bijbel het richtsnoer moet zijn voor de maatschappij. Toch moet je een open oog hebben voor alle dingen. Hij staat daarom niet afwijzend tegenover de verworvenheden van de tegenwoordige tijd, alleen past in een oud vertrek geen modern meubel. Als zoveel vakgenoten is Hendrik, die zes kinderen heeft, nooit echt op vakantie geweest. "Mijn bedrijf is mijn vakantie. Het is je hobby, anders kun je geen boer zijn. Op het gebied van mijn bedrijf ben ik goed onderlegd, dat mag ik gerust zeggen. Een verlossing doe ik zelf. Een veearts heb ik vrijwel niet nodig. Maar buiten het bedrijf, ach je weet van alles een beetje."
Vrijetijdsbesteding is voor hem geen probleem, want hij heeft geen vrije tijd. Daarom is Hendrik Vinkers van beroep boer en in zijn vrije tijd boer en als plicht tegenover zijn naasten is hij raadslid en notabel van de Hervormde kerk in Rijssen. Voor de rest hoeft hij alleen maar door het raam op het landschap buiten te wijzen: "Wat wil ik meer, een prachtig landschap en rust" en die woorden zijn veelbetekenend.